Staatstoezicht op de Mijnen
Ministerie van Economische Zaken en Klimaat

> Retouradres Postbus 24037 2490 AA Den Haag

Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid
[redacted]
Tav de heer [redacted]
Postbus 90801
2509 LV Den Haag

Staatstoezicht op de Mijnen

Bezoekadres
Henri Faasdreef 312
2492 JP Den Haag

Postadres
Postbus 24037
2490 AA Den Haag

T 070 379 8400 (algemeen)
F 070 379 8455 (algemeen)

[redacted]
[redacted]

Behandeld door
[redacted]

Datum 11 juni 2026
Betreft UHT wetsvoorstel wijziging Arbeidsomstandighedenbesluit ivm implementatie asbestrichtlijn

Ons kenmerk
106842400

Uw kenmerk
2026-[redacted]

Bijlage(n)

Geachte heer [redacted],

Op 10 april 2026 heeft u Staatstoezicht op de Mijnen (SodM) verzocht een Uitvoerings- en Handhaafbaarheidstoets (UHT) uit te voeren op de voorgestelde wijzigingen in het Arbeidsomstandighedenbesluit in verband met de implementatie van de Asbestrichtlijn (uw kenmerk [redacted]). SodM waardeert dit verzoek en de mogelijkheid te reageren.

Vorig jaar reageerde SodM op uw verzoek op het wetsvoorstel (brief 18 maart 2025, kenmerk 97526811), nu ligt de verdere uitwerking van deze wet in besluit en regeling voor. Over de doelstelling van de wet kunnen we kort zijn: werknemers beter beschermen tegen de blootstelling van asbest, vindt SodM een goede zaak. De voorgestelde invoering van een vergunningstelsel ziet SodM als een verbetering ten opzichte van de huidige situatie. SodM gaf destijds een aantal aandachtspunten mee voor de verdere uitwerking. Helaas moet ik constateren dat deze aandachtspunten in onderliggende besluit en regeling onvoldoende uitgewerkt zijn. Met deze brief breng ik deze punten nogmaals onder uw aandacht.

Samenvatting van conclusies
SodM heeft de UHT uitgevoerd en concludeert dat het besluit en regeling nog onvoldoende concreet zijn uitgewerkt voor een goede uitvoering.

Toezichthouden op de (nieuwe) asbestvergunning is een extra taak ten opzichte van het huidige takenpakket. Deze extra taak lijkt voor SodM beperkt van omvang en passend binnen de bestaande capaciteit. Dit is echter niet met zekerheid te stellen omdat de uitwerking nog onvoldoende en daarmee onzeker is.

Toezichthouders en toezichtinformatie krijgen een nieuwe rol bij het toekennen en intrekken van vergunningen. Er wordt gesproken over een samenwerkingsverband van toezichthouders die de vergunningverlener ondersteunt. Het is SodM niet duidelijk wat dit samenwerkingsverband precies gaat doen en wat daarin van SodM gevraagd wordt.

SodM heeft de volgende aandachtspunten.

Aandachtspunten

Samenwerkingsverband: rol van de toezichthouder bij vergunningverlening

SodM ondersteunt de noodzaak van een vergunningstelsel waarin vergunningen ook ingetrokken kunnen worden als daar vanuit toezicht signalen voor zijn. In een beoogd samenwerkingsverband leveren toezichthouders deze informatie aan de vergunningverlener aan. Er is nog geen concrete uitwerking van dit samenwerkingsverband. Zo is nog onvoldoende duidelijk hoe de taakverdeling, informatie-uitwisseling en praktische samenwerking worden ingericht. Zijn toezichthouders alleen leverancier van informatie of is sprake van een beoordeling van aangeleverde informatie en hebben zij een adviserende rol richting de vergunningverlener?

In het besluit en de regeling vindt SodM hier geen uitsluitsel over, terwijl dit bepalend is voor beoordeling van de uitvoerbaarheid en inschatting van de omvang van deze extra taak. Daar kan SodM op dit moment nog geen volledige uitvoerings- en handhavingstoets op uitvoeren.

Welke toezichtinformatie?

Alhoewel in de werkgroep is gesproken over welke toezichtinformatie van belang is voor het verstrekken van een vergunning, is dit niet in besluit of regeling vastgelegd. Dit geldt eveneens voor de manier waarop deze informatie uitgewisseld gaat worden: het Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO) ligt kennelijk voor de hand. SodM is daar momenteel niet op aangesloten, wat de uitvoering bemoeilijkt

Openbaarmaking gehele vergunning

Voor het toezicht is van belang dat toezichthouders tijdig kunnen beschikken over de volledige vergunning, inclusief eventuele voorschriften. SodM geeft daarom in overweging om expliciet te borgen dat de volledige vergunning beschikbaar is voor de toezichthouders die met het toezicht op de vergunningplicht zijn belast.

In de memorie van toelichting bij de wijziging van de Arbeidsomstandighedenwet is al onderkend dat toezichthouders voor hun toezichtstaak moeten kunnen beschikken over de meer gedetailleerde informatie uit de vergunning.[1] De verwijzing naar actieve openbaarmaking op grond van artikel 3.1 Woo biedt daarvoor naar de mening van SodM onvoldoende zekerheid. Ook de voorgestelde regeling borgt dit nog niet concreet. Artikel 19a, derde lid, van de Arbeidsomstandighedenwet en het artikel 4.46 van de Arbeidsomstandighedenregeling zien zoals voorgelegd vooral op openbaarmaking van een beperkte set gegevens.

[1] Tweede Kamer, vergaderjaar 2025–2026, 36843, nr. 3 p. 49

SodM stelt daarom voor om deze waarborg toch op te nemen in bijvoorbeeld artikel 4.46 van de Arbeidsomstandighedenregeling, of in de toelichting daarop. De wijze waarop dat gebeurt, kan nader worden uitgewerkt. Daarbij kan bijvoorbeeld worden gedacht aan toegang via het toekomstige e-portaal. Dat hoeft niet te betekenen dat de volledige vergunning ook voor eenieder openbaar wordt gemaakt.

Duidelijkheid nodig welke activiteiten onder welke vergunning vallen
In het vergunningstelsel zijn meerdere types vergunning bedacht afhankelijk van de soort omgang met asbest. Als toezichthouder is het noodzakelijk om goed te kunnen bepalen voor welke activiteit welke vergunning vereist is. De wetgeving is op dit punt niet onderscheidend genoeg. Hierdoor ontstaat interpretatieruimte en potentiële discussies voor zowel bedrijven als toezichthouder voor welke activiteiten welk type vergunning nodig is. Dit is een aandachtspunt voor de handhaafbaarheid.

Afsluiting
SodM neemt actief deel aan diverse overleggen van het ministerie van SZW over de uitwerking en implementatie van dit wetsvoorstel. SZW wil op deze manier in overleg met meerdere stakeholders tot een goede implementatie komen. Dat waardeert SodM. Deze werkwijze ziet SodM graag voortgezet in de toekomst. Tegelijkertijd merk ik dat de grote druk om aan "Europese deadlines" te voldoen, soms in de weg lijkt te staan aan een fundamenteel gesprek over wat nodig is om tot uitvoerbare regelgeving te komen van belangrijke wetgeving zoals deze, gericht op de bescherming van werknemers tegen de blootstelling aan asbest. Een evenwichtiger balans daarin zou wenselijk zijn.

mr. B.E.A. van der Lecq-Meijssen
Directeur Staatstoezicht op de Mijnen